

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 14
van **TINE SOENS**
datum: 11 oktober 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Financiering wetenschappelijk onderzoek - Evaluatie

Op 22 juni 2018 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 631) omtrent de evaluatie van de financiering van het wetenschappelijk onderzoek. Vandaag bestaat er een doorgedreven concurrentie voor onderzoeksgelden. De kans dat een project wordt aanvaard bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) is rond de 20 procent. De toekenning van gelden is weinig transparant. Fundamenteel onderzoek heeft een kleine kans voor goedkeuring en men merkt een tendens op waarbij de kwaliteit van de publicaties erop achteruitgaat, omdat er te veel klemtoon ligt op de hoeveelheid publicaties en citaten die een onderzoeker behaalt.

Op de schriftelijke vraag werd door de minister geantwoord dat het eindrapport van de evaluatie van de Bijzondere Onderzoeksfonds (BOF) eind augustus mocht worden verwacht. Dit zou vervolgens worden bezorgd aan het parlement. De eindrapportering in het kader van de evaluatie van het FWO werd eind september verwacht. Parallel aan de evaluatie van het FWO werd een systeemevaluatie tweede geldstroom uitgevoerd. Dit laatste rapport wordt eveneens eind september 2018 verwacht.

1. Is het eindrapport van de evaluatie van het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF) reeds beschikbaar? Dezelfde vraag voor het rapport met betrekking tot de evaluatie van het FWO en de systeemevaluatie tweede geldstroom. Wat waren de resultaten?
2. Welke conclusies kunnen uit de rapporten getrokken worden en welke hervormingen zijn noodzakelijk?
3. Welke timing bindt de minister aan de realisatie van de mogelijke aanpassingen?
4. Welke mening heeft de minister over een systeem waardoor universiteiten gemakkelijker kunnen samenwerken en de financiering van wetenschappelijk onderzoek wordt bevorderd?

ANTWOORD

op vraag nr. 14 van 11 oktober 2018

van **TINE SOENS**

1. Evaluatie Bijzondere Onderzoeksfondsen:

Voor de stand van zaken over de evaluatie van de Bijzondere Onderzoeksfondsen betreft, verwijs ik naar mijn antwoord op vraag nr. 725 van 12 september 2018.

Evaluatie Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO):

Het eindrapport van deze evaluatie werd op 22 oktober jl. opgeleverd. Conform de evaluatiepraktijk die het Departement EWI hanteert (zie www.ewi-vlaanderen.be/wat-doet-ewi/strategisch-beleid/beleidsevaluaties/wat-beleidsevaluatie) worden de evaluatieresultaten pas bekend gemaakt van zodra het beslissingsproces over de toekomst van het evaluatievoorwerp is afgerond. Concreet betekent dit in dit geval dat het evaluatierapport publiek beschikbaar zal zijn van zodra de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen over het afsluiten van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het FWO en de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaamse Gewest. Aangezien deze evaluatie nog maar net is afgerond, moeten de eerste gesprekken over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst nog opgestart worden.

Systeemevaluatie:

De systeemevaluatie over de financiering van (fundamenteel) onderzoek werd parallel aan de evaluaties van de BOF en van het FWO uitgevoerd, aangezien zowel de BOF als (de fundamentele programma's van) het FWO belangrijke instrumenten zijn voor de financiering van fundamenteel onderzoek aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (en aldus belangrijke inkomstenbronnen van de universiteiten vormen die zich situeren in de 2de geldstroom).

Aangezien de systeemevaluatie onder meer steunt op de evaluaties van de BOF en van het FWO, zal het eindrapport over de systeemevaluatie pas publiek beschikbaar zijn van zodra dit voor de eindrapporten met betrekking tot de evaluaties van de BOF en het FWO het geval is.

2. Uit deze evaluaties blijkt dat er mogelijkheden zijn om zowel de BOF als het FWO te optimaliseren.

Alle conclusies en aanbevelingen van de respectievelijke evaluaties en van de systeemevaluatie worden nu grondig geanalyseerd door het Departement EWI en alle betrokken partijen (zowel de universiteiten als het FWO) krijgen de gelegenheid om dit zelf ook te doen.

3. Eind 2018 of in de eerste helft van 2019 zullen er waar gewenst aanpassingen aan de huidige regelgeving worden voorgesteld aan de Vlaamse Regering bv. in het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 21.12.2012 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Ook voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomst die met FWO dient afgesloten te worden begin 2019 zal er rekening gehouden worden met de conclusies en aanbevelingen van de evaluaties.

4. Eén element dat momenteel bekeken wordt, is inderdaad hoe de huidige regelgeving (waaronder ook het financieringsmechanisme valt) kan aangepast worden opdat samenwerking effectief meer loont en dus vanuit de overheid meer gestimuleerd

wordt. Ik kan wel reeds aangeven dat onderlinge samenwerking, maar ook in internationaal verband, voor mij cruciaal zijn; daarnaast aangevuld met interdisciplinariteit en cross-sectoraal.

Welke aanpassingen hiervoor concreet gewenst zijn aan de huidige regelgeving is momenteel nog niet bepaald. Zoals gezegd zal dit eind 2018 of in de eerste helft van 2019 verder geconcretiseerd worden en dan ook voorgesteld worden aan de Vlaamse Regering.